

by před správní stolicí konflikt takový mohl býti přiveden tak, by stolice ta mohla vzíti v úvahu oba tituly a navzájem je co do jich síly a moci odvážiti: správní cesta jest otevřena jen pro každý z těch titulů o sobě a teprv soud jest povolán, by tituly vážil a přiznal právo silnějším (§ 372 obč. zák. stejný princip § 348 obč. zák.). Tedy teprv ve věci samé přijde na otázku platnosti titulu, zejména tedy na otázku § 7 zák. zák., zda bylo třeba k vyvlastnění svolení Státního pozemkového úřadu a zda tedy bez svolení toho titul žalobkyně jest proti Státnímu pozemkovému úřadu bezúčinný; rozšiřovati se o tom již nyní bylo by předbíhati věci hlavní. Není-li vyvlastňovací nález posud v moci práva a bude-li snad v cestě správní zrušen, bude to ovšem pro soud rozhodné, neboť pak tu nebude titulu a nemůže o vlastnictví žalobkyně býti řeči. Pakliže by však nález ten sice existoval, avšak nebyl ještě v právní moci, byla by ovšem žaloba předčasná i tehdy, kdyby se za to mělo, že k vyvlastnění svolení Státního pozemkového úřadu nebylo třeba. Eventuality podají se všechny samy sebou a příslušnost pořadu správního, na nějž otázka titulů náleží, nebude nikdy zkrácena. Ve sporu jde jen o přípustnost pořadu práva, a tu, jak řečeno, dlužno se omeziti na otázku, jaké je to právo, jež žalobce uplatňuje, ne zda a jak ho nabyt, zda je to nabytí platné. Žalobce uplatňuje vlastnictví, proto že na pořad práva patří a bylo proto tak uznati, jak se stalo.

Čís. 8050.

Návrh na povolení prozatímního opatření nelze zamítnouti již proto, že nebylo potřebné osvědčení podáno již s návrhem.

(Rozh. ze dne 18. května 1928, R I 360/28.)

Soud první stolice povolil prozatímní opatření k zajištění peněžité pohledávky. Rekursní soud návrh zamítl.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by znovu o věci rozhodl.

Důvody:

Žalobkyně právem vytýká, že rekursní soud zamítl návrh na prozatímní opatření z důvodu, že pokládal ohrožený nárok za neosvědčený, aniž vyzval žalobkyni k osvědčení a provedl nabízené za tím účelem důkazy obchodními knihami a listinami v žalobě uvedenými. Zákon ukládá v § 389 ex. ř. ohrožené straně, by v návrhu označila navržené opatření a dobu, pro kterou je žádá, i nárok ohrožený, a vyložila skutečnosti, které odůvodňují návrh. Nejsou-li přiložena listinná osvědčení k návrhu, má ohrožená strana osvědčiti ony skutečnosti a k žádosti soudu i nárok. Jak plyne z motivů zákona, nebylo úmyslem zákonodárce, by plné osvěd-

čení bylo podáno již s návrhem, ježto ohrožená strana pravidelně neví, v kterých bodech bude soud požadovati osvědčení, a podávala by mnohdy třeba i osvědčení zbytečná. Nad to nedostatečné osvědčení nároku lze podle § 390 ex. ř. nahraditi jistotou. Pochybil tedy rekursní soud, když nevyzval žalobkyni, aby osvědčila nárok a předložila důkazy v žalobě nabízené, ihned zamítl návrh na prozatímní opatření. Proto bylo zrušiti rozhodnutí rekursního soudu a naříditi, jak se stalo.

Čís. 8051.

K účinnosti postupu pohledávky proti dlužníku stačí každá jasná a spolehlivá zpráva odkudkoli. Jakmile se tak stalo, nesměl dlužník platiti postupiteli, třebas tento postup popřel, aniž dalšímu jeho postupníku. Učinil-li tak přece, jest práv prvému postupníku.

(Rozh. ze dne 18. května 1928, Rv I 640/27.)

Žalobce sdělil žalované záložně dopisem ze dne 27. května 1924, že mu Alois H. postoupil pohledávku za žalovanou záložnou. Záložna se pak dotázala Aloise H-a, zda postoupil pohledávku žalobci, což Alois H. popřel. K pozdějšímu příkazu H-ovu vyplatila záložna onu pohledávku Václavu K-ovi. Žalobu o zaplacení postoupené pohledávky o b a n i ž š í s o u d y zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Soudem první stolice bylo zjištěno, že, když žalovaná dne 27. května 1924 obdržela žalobcův dopis o postupu, ihned se telefonicky doptala Aloisa H-a, že, ač má u žalované značný dluh, ještě něco postupuje, a tu že Alois H. výslovně prohlásil, že žalobci nic nepostoupil, a že, když pak svědek S. žalobci toto prohlášení H-ovo telefonicky sdělil s upozorněním, že bez souhlasu H-ova nemůže na účtě H-ově poznamenati tento postup, prohlásil žalobce, že si to s H-em vyřídí. Soud první stolice podle svého zjištění správně a obšírně odůvodnil, že bylo věci žalobce, by H-a přiměl k tomu, by uznal postup proti záložně. K tomu dlužno podotknouti jen tolik, že ustanovení §§ 1395 a 1396 obč. zák. »pokud dlužníku nestane se postupník známým«, dlužno posuzovati podle postavení, v němž se postoupený dlužník ocitá při oznámení postupu. Podle povahy postupu jest povinen postoupený dlužník postupníku postoupenou pohledávku vyplatiti (§ 1394 obč. zák.). Pokud by však vyplatil pohledávku nepravému postupníku, jeho dluh nezaniká a jest povinen jej pravému věřiteli zaplatiti. Dlužník ovšem může předmět pohledávky složit k soudu podle § 1425 obč. zák., avšak složení to jest placením jen tehdy, když se stalo oprávněně a bylo věřiteli oznámeno. Ze srovnání tak dalekosáhlých pro dlužníka ustanovení jest zřejmo, že ne každé libovolné a kýmkoli učiněné oznámení udánlivého postupu může vyvolati následek §§ 1395 a 1396 obč. zák., nýbrž jen takové oznámení, které bylo postoupenému dlužníku učiněno spolehlivým způsobem, kde se tedy dlužníku dostalo spolehlivé zprávy o postupu. Když tedy žalobce v první stolici ani ne-